

بررسی نقش سنت‌های فرهنگی بر توسعه پایدار شهرها با رویکرد جنبش شهر آرام^۱ (مطالعه موردی: شهر اردبیل)

محمد حسن یزدانی^{۱*}، مریم جامی اودولو^۲، ژایلا فرزانه سادات زارنجی^۳

*۱- استاد گروه جغرافیا و برنامه ریزی شهری، دانشکده علوم اجتماعی، دانشگاه محقق اردبیلی، اردبیل، ایران

۲- دانشجوی دکتری جغرافیا و برنامه ریزی شهری، دانشکده علوم اجتماعی، دانشگاه محقق اردبیلی، اردبیل، ایران

۳- دانشجوی دکتری جغرافیا و برنامه ریزی شهری، دانشکده علوم اجتماعی، دانشگاه محقق اردبیلی، اردبیل، ایران

*ایمیل نویسنده مسئول: yazdani@uma.ac.ir

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۱/۰۷/۲۵

تاریخ دریافت: ۱۴۰۱/۰۵/۳۰

چکیده

شهرها به‌عنوان مکان مناسب و شهرنشینی به‌عنوان شیوه مطلوب زیست در آن مهم‌ترین کانون‌های توسعه به‌شمار می‌روند. در این میان سنت‌های فرهنگی به‌عنوان مقوله مهم در توسعه پایدار شهری با رسوخ و نفوذ فرهنگ سرمایه‌داری در جهان سوم از جمله ایران موجب تمرکز شهری ناهمگون و رشد شتابان شهری شده است. برای برطرف کردن چالش‌های پیش‌رو دیدگاه‌های متعددی در راستای دستیابی به پایداری تدوین شده است؛ یکی از جدیدترین و موفق‌ترین رویکردها، جنبش شهر آرام است که به منزله جنبشی فرهنگی به منظور افزایش کیفیت زندگی و کاهش سرعت در شهرها ایجاد شد. بر همین اساس پژوهش حاضر با هدف بررسی نقش سنت‌های فرهنگی بر توسعه پایدار شهر اردبیل با رویکرد شهر آرام، جهت برنامه‌ریزی آتی انجام شد. این پژوهش از لحاظ هدف کاربردی و از لحاظ ماهیت توصیفی و تحلیلی است. داده‌های مورد نیاز از طریق روش‌های میدانی گردآوری شده‌اند. جامعه‌ی آماری تحقیق را شهروندان شهر اردبیل تشکیل می‌دهند که ۳۸۳ نفر بر اساس فرمول کوکران به عنوان حجم نمونه برآورد گردید. که به روش نمونه‌گیری تصادفی ساده در سطح شهر اردبیل توزیع و تکمیل گردید. داده‌های به دست آمده از پرسش‌نامه با استفاده از نرم افزار SPSS و آزمون T تک نمونه‌ای مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. نتایج به دست آمده از پژوهش براساس آزمون T نشان می‌دهد در تمامی شاخص‌های مورد مطالعه میانگین شاخص‌ها به جز شاخص مهمان‌نوازی کمتر از حد متوسط (۳) می‌باشد. این بدان معناست که شهر اردبیل به لحاظ شاخص‌های شهر آرام دارای وضعیت نامطلوبی می‌باشد. شاخص زیست محیطی بیشترین تاثیر منفی را بر تحقق پذیری شهر آرام داشته است.

کلمات کلیدی

"سنت‌های فرهنگی"، "توسعه پایدار شهری"، "جنبش شهر آرام"، اردبیل

۱- مقدمه

در نظام سرمایه‌داری معاصر، شهر به عنوان مکان مناسب و شهرنشینی به عنوان شیوه مطلوب زیست در آن به شمار می‌آید. رسوخ و نفوذ فرهنگ سرمایه‌داری در جهان سوم از جمله ایران گرایش به صنعتی شدن را به دنبال داشت و صنعت مونتاژ و وابسته به عنوان نماد بارز آن عوارض و ضایعات جبران‌ناپذیری را در ساختار اقتصادی - اجتماعی جامعه ایران به جای گذاشت که از جمله پیامدهای آن تمرکز شهری ناهمگون و رشد شتابان جمعیت شهری در اثر مهاجرت گسترده روستا - شهری است. روندی که در حقیقت موجب انتقال جمعیت عمدتاً فقیر به شهرها می‌گردد (فیروزبخت و همکاران، ۱۳۹۱: ۵۷). گستردگی زندگی شهری و شهرگرایی و تمرکز سرمایه در شهرها و در نتیجه موجب بی-توجهی به مناطق روستایی شده است (Patrick, 2006: 458). که سبب شکل‌گیری جریان جمعیتی یا به عبارت دیگر مهاجرت از روستاها به سمت شهرها و بالعکس می‌شود (Shamosoddini et al, 2013: 130). اتکا بیش از حد شهرسازی مدرن به نیازهای حرکت سواره و غفلت از حفظ و ساماندهی فضاهای پیاده موجب افول ارزش-های اجتماعی، فرهنگی و بصری شده و به تبع آن، کیفیت زندگی و زیست‌پذیری شهری کاهش می‌یابد. رشد شتابان شهرها، افزایش تصاعدی جمعیت شهری و در پی آن رشد نامناسب و ناهمساز کالبدی، پیامدهای ناراضی‌آیی از زندگی شهری را در پی داشته و با از دست دادن سرزندگی همراه است (علی‌نژاد، ۱۳۹۵). زمان ماه، زمان سرعت است؛ سفر، ارتباطات، تولید و مبادله، تغییرات آب و هوایی و... سریع تر صورت می‌گیرد. با نوسازی و ساخت و سازهای پراکنده و غیراصولی به خصوص در سطح کلانشهرهای کشورهای در حال توسعه، اصل زندگی شهری و حیات اجتماعی رو به فراموشی رفته است. در راستای تلاش برای ارتقاء کیفیت زندگی؛ تأمین نشاط، سرزندگی و زیست‌پذیری شهری به یکی از دغدغه‌های اصلی نظام مدیریت شهری و هدف بسیاری از برنامه‌های شهری تبدیل شده است. جنبش‌های متعددی از جمله شهر هوشمند، شهر خلاق، شهر سبز، شهر الکترونیک و غیره در راستای پاسخگویی به مسائل شهری مطرح شده‌اند که هر کدام خصوصیات، نقاط قوت و نقاط ضعفی دارد. یکی از جدیدترین و موفق-ترین جنبش‌ها، جنبش «شهر آرام» است (اسماعیلی و همکاران، ۱۳۹۸: ۴۶). شهر آرام جنبشی است که برای استفاده و بهره‌برداری از فضاها و جریان‌های شهری در حال تلاش است تا باعث آرام شدن زندگی ساکنان و توسعه جوامع گردد. همچنین این جنبش قصد دارد از ویژگی‌های مکان-های شهری مدرن که امکان زندگی آرام را محدود می‌کند اجتناب کند (Parkins & Craig, 2006). این ایده، مفهومی فراتر از یک راه-حل برای زندگی در شهر است و در واقع یک برنامه‌ریزی دقیق برای آن است (Rysz, 2013). رشد بی‌قواره شهری، پراکندگی شهری، از بین رفت زمین‌های کشاورزی، فقدان زیرساخت‌های مناسب، گسترش آلودگی‌ها و تخریب محیط‌زیست، رشد شتابان جمعیت شهری که عملاً شهرها را از مفهوم توسعه پایدار دور کرده است. و به تبع باعث شده شهرهای امروزی از شاخص‌هایی که یک شهر آرام از آن برخوردار است فاصله گیرد. لذا هدف پژوهش حاضر بررسی نقش سنتهای فرهنگی بر توسعه پایدار شهر اردبیل با رویکرد جنبش شهر آرام می‌باشد. چنانچه ملاحظه می‌شود امروزه جمعیت شهرها بسیار پرشتاب افزایش می‌یابد و پیرو آن مدیریت شهر برای ارائه خدمات و امکانات به این تعداد جمعیت به گونه‌ای صورت می‌گیرد که مردم با شتاب و سرعت بیشتری به

مقاصد و اهداف خود دست یابند. افزایش و رشد سریع جمعیت و تبدیل شدن آن به بحران، هنوز فرصت کافی برای انجام مطالعات و طرح‌های پژوهشی منسجم در این زمینه را فراهم نیاورده است، لذا در این تحقیق سعی شده است تا جایی که مطالعات در دسترس بوده، خلاصه‌ای از اهداف و نتایج این مطالعات در دو بخش پژوهش‌های داخلی و خارجی آورده شده است. مختاری ملک‌آبادی (۱۳۹۸)، در مقاله‌ای به تحلیل شاخص‌های جنبش شهرهای آرام با استفاده از تلفیق شاخص‌های عینی و ذهنی منابع مختلف در مناطق پنجگانه شهر اصفهان پرداخته است نتایج پژوهش نشان داد مناطق ۳، ۵ و ۱۰ بیشترین رتبه را از نظر شاخص‌های شهر آرام دارند و مناطق ۶، ۱ و ۱۵ در رتبه دوم قرار دارند؛ بدترین وضعیت مربوط به مناطق ۸، ۱۳ و ۹ است که کمترین امتیازات را در این رتبه‌بندی داشته‌اند. علی‌نژاد (۱۳۹۵)، در پایان‌نامه کارشناسی ارشد خود با عنوان طراحی فضاهای شهری مادی‌های اصفهان با رویکرد شهر آرام؛ مورد مطالعه: فضای سبز خطی مادی فرشادی اصفهان (حد فاصل خیابان استانداری و خیابان نشاط) کوشیده تا با روش توصیفی - تحلیلی، به راهبردهای ارتقاء کیفیت سرزندگی در محدوده مورد مطالعه دست یابد. نتایج حاصل از پژوهش نشان می‌دهد که کیفیت محیطی حوزه مداخله در مؤلفه زیست‌محیطی بهترین و در مؤلفه تجربی - زیباشناسی بدترین وضعیت را داشته است. ضیاء (۱۳۹۴)، در پایان‌نامه کارشناسی ارشد خود با عنوان ارتقاء توریسم آرام در جامعه محلی کندوان با رویکرد رام شهر با هدف دستیابی به شاخص‌های جامعه محلی کندوان مبتنی بر رام‌شهر و توریسم آرام و نیز ارزیابی میزان انطباق روستای کندوان با اصول و ویژگی‌های آرام شهر به بررسی و مطالعه این روستا پرداخته است که بدین منظور با استفاده از روش تحلیل ترکیبی (کمی و کیفی) نخست با مذاقه در مبانی نظری به استخراج ویژگی‌های اساسی رام شهر و ارتباط آن با طراحی شهری پرداخته و سپس از طریق شناخت و آسیب‌شناسی جامعه‌ی محلی کندوان بر اساس ابعاد شش‌گانه متیو کارمونا به ارائه راهنمای طراحی بر مبنای ارتقاء توریسم آرام در جامعه محلی کندوان با رویکرد رام‌شهر پرداخته است. کمیل ریز و کیناگا مازورک (۲۰۱۵)، در پژوهشی با عنوان مبانی معاصر نظریه توسعه شهری؛ مورد مطالعه: نظریه‌های شهر هوشمند، آرام و فشرده به بررسی ابعاد و شاخص‌های این سه نظریه پرداخته است. در این تحقیق شاخص‌هایی نظیر حفاظت از محیط‌زیست، ذخیره و مراقبت از منابع طبیعی، بازیافت/ بازگردانی مواد، عدالت و برابری اجتماعی، استفاده از تکنولوژی‌های مدرن، مراقبت و حفاظت از ارزش‌های و سنت‌های محلی، تولید غذا و کشاورزی ارگانیک، ارتباط نظریه با توسعه پایدار، ارتقا پایداری حمل‌ونقلی، مدیریت پایدار منابع آب، ارتقاء یک سبک زندگی خاص مهمان نوازانه که یک شهر ارائه می‌دهد و در نهایت پیاده‌سازی نظریه‌ها در سه نظریه شهر هوشمند، فشرده و آرام مورد ارزیابی قرار گرفت و مشخص شد که در نظریه شهر آرام به همه شاخص‌ها توجه می‌شود و این در حالی است که در نظریه شهر فشرده و هوشمند شاخص‌های تولید غذا و کشاورزی ارگانیک و مراقبت و حفاظت از ارزش‌های و سنت‌های محلی مورد توجه قرار نمی-گیرد.

توسعه پایدار: پایداری، به عنوان یکی از مفاهیم مهم برنامه ریزی، از آغاز آن در اقتصاد و تفکر زیست محیطی پدید آمده و بعدها به طور گسترده‌ای برای ارزیابی توسعه استفاده شده است (Hiremath et

شهر آرام و توسعه پایدار: ماير و ناکس در مورد علت توجه به توليدات محلی که وجه تمایز اصول شهر آرام با معانی پایداری است، بحث می‌کنند. «در حالی که معیارهای پایداری اکثراً برانگیزاننده مقابله با موضوعات استفاده از منابع و مصرف‌گرایی می‌باشند، تغذیه آرام و شهر آرام از توليدات محلی، به عنوان میانجی در اقتصاد محلی، اجتماعی و تمایزات فرهنگی استفاده می‌نمایند؛ پایداری، با منابع و کیفیت محیطی فقط بخشی از دغدغه آنها است» (Mayer & Knox, 2006). همچنین کسکین (۲۰۱۰) به تفاوت بین دو رویکرد پایداری و شهر آرام تأکید می‌نماید. در حالی که بیشتر نگرانی پایداری در مورد محیط‌زیست است، شهر آرام به مسئله انسانی تمرکز کرده است. پایداری به آینده مربوط می‌شود؛ در حالی که شهر آرام بیشتر به حال برای داشتن آینده‌ای هر چه بهتر توجه می‌نماید. براساس این اختلافات، در جدول زیر می‌توان ادعا نمود که معیارهای شهر آرام در اهداف زیست‌محیطی، اقتصادی و اجتماعی با پایداری به صورت محدود مشترک است؛ به-عبارت دیگر، شهر آرام اساساً به پروژه‌هایی برای افزایش کیفیت زندگی مردمان در بسیاری از شهرها توجه می‌نماید.

جدول ۱- مقایسه مفهوم شهر آرام و پایداری

عناصر کلیدی	شهر آرام	پایداری
نگاه به آینده	شهر آرام از توليدات محلی، به عنوان میانجی در اقتصاد محلی، اجتماعی و تمایزات فرهنگی استفاده می‌نمایند و پایداری با منابع و کیفیت محیطی فقط بخشی از دغدغه آنها است.	معیارهای پایداری اکثراً برانگیزاننده مقابله با موضوعات استفاده از منابع و مصرف‌گرایی است (Mayer & Knox, 2006).
نگاه به انسان	شهر آرام به مسئله انسانی تمرکز کرده است.	بیشتر نگرانی در مورد محیط‌زیست
نگاه به تولید	بیشتر به حال برای داشتن آینده-ای هر چه بهتر توجه می‌نماید.	پایداری به آینده مربوط می‌شود (Keskin, 2010)

منبع: (ضیاء، ۱۳۹۴)

۲- روش انجام تحقیق

• محدوده مورد مطالعه

شهر اردبیل به عنوان محدوده مطالعاتی پژوهش حاضر و به عنوان مرکز استان و شهرستان اردبیل، در دشتی هم نام خودش واقع شده است. براساس مصوبات شورای شهر و شهرداری اردبیل و تأیید استانداری و وزارت کشور، این شهر به پنج منطقه شهرداری، ۱۵ ناحیه شهری و ۵۱ محله اصلی تقسیم شده است. در حال حاضر، شهر اردبیل در محدوده ای به مساحت بیش از ۶۲۰۰ هکتار گسترده شده است و براساس سرشماری عمومی نفوس و مسکن سال ۲۰۱۶ مرکز آمار ایران، دارای جمعیتی بالغ بر ۵۲۹۳۷۴ نفر بوده است (نویخت و همکاران، ۱۳۹۹: ۲۸۵).

(al, 2013) تاکید گسترده بر دیدگاه مدلی توسعه پایدار شهری بر حفظ محیط زیست، علاوه بر کاهش مصرف زمین، کاهش آلودگی ها، تمرکز زدایی، کاربرد انرژی های جایگزین، بازیافت زباله، دسترسی بهتر و... سبب ایجاد الگوهای جدید شهرسازی مانند نوشهرگرایی، شهر هوشمند، شهر سالم، شهر اکولوژیک، شهر سبز و... به منظور ایجاد محیط زیست مطلوب و قابل سکونت در زمان حال و آینده شده است (دماوندی، ۱۳۹۴: ۱۴). توسعه پایدار، حالت تعادل و توازن میان ابعاد مختلف توسعه (ملکی و دامن‌باغ، ۱۳۹۲) در سه اصل پایداری محیط زیست، پایداری اقتصادی و پایداری اجتماعی (محمودی و ماجد، ۱۳۹۱؛ مورفی، ۲۰۱۲) و یکی از اهداف اساسی در جغرافیاست که تقویت ابعاد اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، زیست‌محیطی و کالبدی را جست و جو می‌کند (میرکتولی و همکاران، ۱۳۹۲) و به ملاحظات زیست محیطی توجه خاص دارد (حاتمی نژاد و محمدی، ۱۳۹۲).

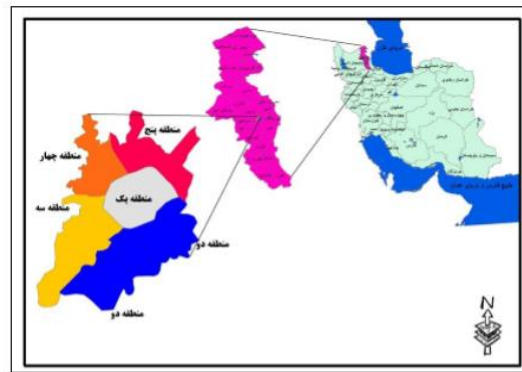
مفهوم شهر آرام: شهرهای آرام، شهرهایی به هم پیوسته و متحد در انجمن بین‌المللی شهرهای آرام هستند که هدف اصلی آن ترویج و تعمیم فرهنگ «زندگی خوب» از طریق پژوهش و تحقیقات، آزمایش و ارائه راه‌حلی در ارتباط با سازمان‌های متولی امور شهری است؛ بنابراین از جهانی شدن و یکسان‌سازی (همگن‌سازی) شهرها جلوگیری می‌کند. برای دستیابی به وضعیت «شهر آرام» دستورالعمل سازمان غذای آرام باید پذیرفته شود؛ یعنی ترویج محصولات طبیعی محلی، محصولات کشاورزی ارگانیک، غذاهای محلی، توجه به زیست‌بوم و همزمان تلاش برای بهبود فضای دوستانه و حفاظت از محیط‌زیست محلی. در جنبش آرام شهر، پروژه‌هایی اجرا شده است که عبارتند از: پروژه «بازیافت»، پروژه فعالیت‌های «بعد از مدرسه» (برای دانش-آموزان) و همچنین آگاه‌سازی گردشگران برای کمک به ساکنان محلی (Rysz & Mazurek, 2015). جنبش شهر آرام به دنبال گسترش گفتگو و ارتباط بین تولیدکنندگان محلی و مصرف‌کنندگان است. با توجه به ایده‌های حفاظت از محیط‌زیست، ارتقاء توسعه پایدار و بهبود زندگی شهری، جنبش شهر آرام انگیزه‌ای برای بخش تولید مواد غذایی است که از تکنیک‌های طبیعی و سازگار با محیط‌زیست استفاده می‌کند. اعطای عنوان «شهر آرام» نماد کیفیت برای جوامع کوچک‌تر و محلی خواهد بود. شهرهایی آرام، شهرهای بزرگ یا مراکز منطقه‌ای نیستند. این شهرها، جوامع محلی قوی هستند که تصمیم گرفته‌اند کیفیت زندگی شهروندان خود را بهبود بخشند. زندگی و مدیریت چنین شهری، راهی است برای «بودن»، انجام زندگی روزمره متفاوت از گذشته، در یک روند آهسته‌تر، بدون شتاب و عدم تمرکز بر بهره‌وری و سودآوری (صرف)؛ و در عین حال، انسانی‌تر، سازگار با محیط‌زیست، وفادار به نسل حاضر و نسل‌های آینده و توجه و احترام به آنچه محلی است، در دنیایی که به طور فزاینده در حال جهانی شدن است. کلمه «Slow» به معنی آهسته و آرام است که توسط جنبش «Citta Slow» برجسته شده است و شهر را روی یک صدف (لاک) حلزون نشان می‌دهد. بنابراین می‌توان گفت که عملکرد شهر آرام و همچنین مدیریت آن، مترادف با بازشناسی و به رسمیت شناختن تمامی منابع محلی (مادی و غیرمادی)، چشم‌اندازهای طبیعی و شهری، محیط طبیعی، ویژگی‌های تاریخی و رویدادهای هنری و فرهنگی است (Rysz, 2013).

<p>های آموزشی برای تشویق و حمایت از کشاورزی ارگانیک، سنتی و پایدار، حمایت از مواد غذایی محلی (وجود سیاست های حفظ مواد غذایی منحصربه فرد محلی و حمایت از آنها)، طرح های آگاهی رسانی غذای سنتی (ارائه طرح ابتکاری ایجاد آگاهی از مواد غذایی سنتی)</p>	
<p>برخورد شهروندان با فرهنگ مدرن و فن روز جهانی، ورود فرهنگ مهاجم غربی، تجدد و نوگرایی توجه به مظاهر دنیای متجدد، پاسداری از میراث فرهنگی، تعداد انجمن های فرهنگی، اجرای برنامه ها، دوره ها، نوآوری های محلی در شهر</p>	<p>فرهنگی</p>
<p>تابلوهای چندزبانه (وجود تابلو چندزبانه اعلانات و اطلاعات برای بازدیدکنندگان)، آموزش پرسنل (ارائه آموزش خدمات رسانی به مشتریان برای تمام کسانی که به بازدیدکنندگان خدمات ارائه می کنند)، مسیرهای گردشگری (وجود طرح های توسعه و نگهداری مسیرهای گردشگری شاخص با تفسیر و اطلاعات)، راهنمای شهر آرام (تولید راهنمای چاپ شده درباره آرام شهر در شهر)، پارکینگ (وجود پارک خودرو مدیریت شده در مناطقی که دسترسی آسان به مرکز شهر ارائه می کنند).</p>	<p>مهمان نوازی</p>
<p>حفاظت و نگهداری از سایت های فرهنگی، معماری سازگاری با محیط و معماری اسلامی- ایرانی، وب سایت شهرداری ها (ارائه و ارتقای وبسایت های تعاملی که در آن مردم با مدیران شهری ارتباط برقرار می کنند)</p>	<p>بافت شهری</p>
<p>کنترل انواع آلودگی ها (هوا، صوتی، بصری)، کیفیت منابع آب، کاشت گیاهان (ارائه طرح مشوق کاشت محیطی و افزایش گیاهان در باغ های عمومی و خصوصی)، کیفیت تفکیک زباله یا جمع آوری پسماند، اغتشاش های محیطی، وجود فضای سبز عمومی مناسب، استفاده از منابع جایگزین انرژی (استفاده از انرژی های تجدیدپذیر)</p>	<p>زیست محیطی</p>

منبع: مستخرج از: Rysz & Mazurek, 2015، اسماعیلی و همکاران، ۱۳۹۸، مختاری ملک آبادی، ۱۳۹۸

۳- نتایج

به منظور بررسی نقش سنت های فرهنگی بر توسعه پایدار شهرها با رویکرد جنبش شهر آرام از آزمون t تک نمونه ای استفاده شده است. در این آزمون، از طیف ۵ گزینه ای لیکرت استفاده شده و رتبه های ۱ تا ۵ به پاسخ ها اختصاص داده شد، امتیاز ۱ نشان دهنده کمترین میزان تاثیر شاخص ها و امتیاز ۵ نشان دهنده بیشترین میزان تاثیر است. به این ترتیب عدد ۳ به عنوان میانه نظری پاسخ ها در نظر گرفته شده و میانگین به دست آمده با عدد ۳ مقایسه می شود. نتایج از آزمون T تک نمونه ای طبق جدول (۳) می باشد.

شکل ۱- موقعیت جغرافیایی محدوده مورد مطالعه

روش تجزیه و تحلیل داده ها

روش جمع آوری از لحاظ هدف کاربردی و از لحاظ روش تحقیق توصیفی- تحلیلی است. روش جمع آوری اطلاعات نیز مبتنی بر مطالعات کتابخانه ای، میدانی و تکمیل پرسنامه بوده است. جامعه آماری تحقیق را شهروندان شهر اردبیل اردبیل (۵۲۹۳۷۴ نفر) تشکیل می دهند که ۳۸۳ نفر بر اساس فرمول کوکران به عنوان حجم نمونه برآورد گردید و به روش نمونه گیری تصادفی ساده در سطح شهر اردبیل توزیع و تکمیل گردید. برای ارزش گذاری سوالات از طیف پنج گزینه ای لیکرت (۱=خیلی کم، ۲=کم، ۳=متوسط، ۴=زیاد، ۵=خیلی زیاد) استفاده شد. در این راستا ۶ شاخص (زیرساختی، تولیدات محلی، فرهنگی، مهمان نوازی، بافت شهری، زیست محیطی) در قالب ۴۱ گویه به کار گرفته شد. روایی محتوای سوال های پرسشنامه توسط اساتید و کارشناسان امر مورد تأیید قرار گرفته و برای محاسبه پایایی سوالات نیز ابتدا با پیش آزمونی، پرسشنامه بر روی نمونه ای به حجم ۳۰ نفر اجرا گردید و سپس پایایی پرسشنامه به روش آلفای کرونباخ محاسبه گردید و ضریب کلی ۰/۸۱۲ به دست آمد که نشان از سطح بالای پایایی پرسشنامه می باشد. برای تجزیه و تحلیل داده ها نیز از نرم افزار SPSS و آزمون آماری t تک نمونه ای استفاده شده است. جدول (۲) شاخص های مورد مطالعه در پژوهش حاضر را نشان دهد.

جدول ۲- شاخص های به کاررفته در پژوهش

شاخص	معیار
<p>زیرساختی</p>	<p>وجود عناصر جذاب مصنوع در فضاهای شهر، میزان وابستگی کاربریها به یکدیگر و لزوم همجواری آنها، میزان دسترسی معلولان و جانبازان به فضاهای شهری، حمل و نقل غیرموتوری، دسترسی به خدمات عمومی، مناسب سازی فضاهای شهری برای کودکان، بانوان و سالمندان، توسعه زیرساخت های شهر الکترونیک، وجود پیاده روهای بدون موانع معماری، کیفیت و کمیت مبلمان شهری، وجود عناصر جذاب مصنوع در فضاهای شهر، وجود عناصر جذاب طبیعی در شهر، کف سازی مناسب پیاده روها، وضعیت امنیت در فضاهای همگانی مناطق</p>
<p>تولیدات محلی</p>	<p>برگزاری جشنواره های فرهنگی و هنری، کشاورزی ارگانیک (وجود سیاست های تشویقی و ارائه فضا برای کشاورزان و بازارهای ارگانیک)، آگاهی رسانی مواد غذایی (وجود سیاست هایی برای اطلاع رسانی به شهروندان با موضوع تغذیه سالم و جلوگیری از گسترش فست فودها)، کشاورزی ارگانیک و سنتی (وجود برنامه</p>

وضعیت نامطلوبی می باشد. با توجه به مقدار آماره t که در تمامی شاخص ها (سطح معناداری ۹۹ درصد) را نشان می دهد و اینکه سطح خطا در همگی شاخص ها کوچکتر از ۱ درصد است می توان گفت که ادعاهای مطرح شده در سطح ۹۹ درصد معنادار بوده و مورد تایید قرار می گیرند.

۴- نتیجه گیری

هدف پژوهش حاضر، بررسی نقش سنت‌های فرهنگی بر توسعه پایدار شهرها با رویکرد جنبش شهر آرام می باشد که به طور موردی در شهر اردبیل انجام گرفته است. یافته های تحقیق حاکی از آن است که میانگین شاخص ها زیر حد متوسط بوده است، به طوری که به جز شاخص مهمان نوازی تمامی شاخص ها کمتر از حد ۳ بوده است. در بین شاخص های مورد مطالعه کمترین مقدار مربوط به زیست محیطی و بیشترین مقدار مربوط به شاخص مهمان نوازی می باشد. لازم به ذکر است شاخص زیست محیطی بیشترین تاثیر منفی را بر تحقق پذیری شهرآرام داشته است.

جدول ۳- بررسی نقش سنت‌های فرهنگی بر توسعه پایدار شهرها با رویکرد جنبش شهر آرام براساس آزمون T تک نمونه ای

شاخص	میانگین	انحراف معیار	ارزش تست = ۳	
			آماره t	سطح خطا
زیرساختی	۲/۲۴	۰/۴۸۷	-۱۳/۶۰۸	0/000
زیست محیطی	۲/۱۲	۰/۴۱۲	-۲۱/۷۹	0/000
بافت شهری	۲/۳۱	۰/۳۹۸	-۴۱/۲۶۵	0/000
تولیدات محلی	۲/۱۸	۰/۳۲۵	-۳۸/۱۴۶	0/000
فرهنگی	۲/۶۵	۰/۴۰۲	-۳۲/۴۵۳	0/000
مهمان نوازی	۳/۱۲	۰/۳۹۷	-۱۴/۱۶۷	0/000

منبع: (محاسبات آماری نگارندگان، ۱۴۰۱)

بر اساس جدول ۳ در تمامی شاخص های مورد مطالعه میانگین شاخص ها به جز شاخص مهمان نوازی کمتر از حد متوسط (۳) می باشد. این بدان معناست که شهراردبیل به لحاظ شاخص های شهرآرام دارای

منابع

- اسماعیلی، ک؛ خطیبی، م؛ جعفر، م، ۱۳۹۸. ارزیابی عوامل موثر بر تحقق رویکرد شهر آرام؛ محدوده مورد مطالعه: مهرشهر کرج. دانش شهرسازی. دوره ۳، شماره ۳، ۴۵-۶۴.
- حاتمی نژاد، ح؛ محمدی، ر، ۱۳۹۱. رهیافتی به شکل پایدار شهری، اطلاعات جغرافیایی، دوره ۲۱، شماره ۸۴، صص ۸۴-۱.
- ضیاء، م، ۱۳۹۴. توریسم آرام در جامعه محلی کندوان با رویکرد رام شهر. پایان نامه کارشناسی ارشد به راهنمایی دکتر محمود قلعه نوعی، رشته طراحی شهری، دانشگاه هنر اصفهان.
- علی نژاد، س، ۱۳۹۵. طراحی فضاهای شهری مادی‌های اصفهان با رویکرد شهر آرام؛ مورد مطالعه: فضای سبز خطی مادی فرشادی اصفهان (حد فاصل خیابان استانداری و خیابان نشاط). پایان نامه کارشناسی ارشد به راهنمایی دکتر محمود قلعه نوعی و دکتر سیروس شفق، رشته شهرسازی، دانشگاه هنر اصفهان
- فیروزبخت، ع و همکاران، ۱۳۹۱. ارزیابی ساختار اجتماعی - فرهنگی شهر با رویکرد توسعه پایدار شهری (مورد مطالعه: شهر کرج)، مجله پژوهش و برنامه‌ریزی شهری، شماره نهم، صص ۷۶-۵۵.
- مختاری ملک آبادی، ر، ۱۳۹۸. تحلیل شاخص های جنبش شهرهای آرام در مناطق پانزدگانه شهر اصفهان، فصلنامه علمی برنامه ریزی فضایی، شماره دوم، صص ۱۲۴-۹۹.
- میترکتولی، ج؛ م؛ مجیدی، ش، ۱۳۹۲. تحلیل و بررسی توسعه پایدار شهری با استفاده از روش های تصمیم گیری چند معیاره MADM مطالعه موردی: شهر کاشان، مطالعات و پژوهش های شهری منطقه ای، شماره ۱۹، صص ۱۰۶-۸۳.
- محمودی، و؛ ماجد، م، ۱۳۹۰. برنامه ریزی توسعه پایدار شهری با رویکرد هسته ای پیشنهادی برای برنامه ریزی توسعه پایدار شهری تهران، فصلنامه راهبرد، شماره ۶۴، صص ۷۱-۴۳.
- ملکی، س؛ صفیه، د، ۱۳۹۲. ارزیابی شاخص های توسعه پایدار شهری با تاکید بر شاخص های اجتماعی، کالبدی و خدمات شهری مطالعه موردی: مناطق هشتگانه شهر اهواز، مطالعات برنامه ریزی شهری، دوره ۱، شماره ۳، صص ۵۴-۲۹.
- Hiremath, B., Balachandra, P., Kumar, S., Bansode, S., Murali, J. 2013. Indicator-Based Urban Sustainability-A Review, Energy for Sustainable Development, 17 (6), pp. 555-563
- Keskin, E. B. 2010. Sustainable urban concept in concept in a different perspective slow cities (Cittaslow): Seferihisar Case, M.A. Thesis, Dumlupınar University
- Mayer, Heike And. Knox, Paul L. 2006. Slow Cities: Sustainable Places in a Fast World, Journal of Urban Affairs, Volume 28, Number 4, pages 321-334.
- Parkins W., Craig G. 2006. Slow living. Berg. Oxford, New York
- Rysz K. 2013. Spatial planning in Ruda Śląska. Master thesis, Univ. Econ. in Katowice, Katowice: 4454.

- Rysz, Kamil, Mazurek, Kinga. 2015. Contemporary foundations of the theory of urban development – case study smart, slow and compact city theory, *Environmental & Socio-economic Studies*, 3, 4: 39- 46.

Investigating the role of cultural traditions on the sustainable development of cities with the approach of the peaceful city movement

(Case study: Ardabil city)

Mohammad Hassan yazdani,^{1*} Maryam jami Odluo², Zhila Farzaneh sadat zaranj³

*1- Professor, Department of Geography and Urban Planning, Faculty of Social Sciences, University of Mohaghegh Ardabili, Ardabil, Iran

2- PhD student in Geography and Urban Planning, Faculty of Social Sciences, University of Mohaghegh Ardabili, Ardabil, Iran

3- PhD student in Geography and Urban Planning, Faculty of Social Sciences, University of Mohaghegh Ardabili, Ardabil, Iran

*Email Address: yazdani@uma.ac.ir

Abstract

Introduction

The excessive reliance of modern urbanism on the needs of vehicular movement and neglecting the maintenance and organization of pedestrian spaces has led to the decline of social, cultural and visual values, and as a result, the quality of life and urban livability decreases. The rapid growth of cities, the exponential increase of the urban population, and the subsequent inappropriate and disorganized physical growth, have the consequences of dissatisfaction with urban life and are associated with the loss of vitality. Our time is the time of speed; Travel, communication, production and exchange, weather changes, etc. are faster. With the renovation and construction of scattered and unprincipled, especially at the level of the metropolises of the developing countries, the principle of urban life and social life has gone into oblivion. In line with efforts to improve the quality of life; Providing vitality, liveliness and urban livability has become one of the main concerns of the urban management system and the goal of many urban programs. Several movements such as smart city, creative city, green city, electronic city, etc. have been proposed in order to respond to urban issues, each of which has characteristics, strengths and weaknesses. One of the newest and most successful movements is the "Quiet City" movement. Cities as a suitable place and urbanization as a desirable way of life are considered the most important centers of development. Meanwhile, cultural traditions as an important category in sustainable urban development with the penetration and influence of capitalist culture in the third world, including Iran, have caused heterogeneous urban concentration and accelerated urban growth. In order to solve the upcoming challenges, several viewpoints have been formulated in order to achieve sustainability; One of the newest and most successful approaches is the Peaceful City movement, which was created as a cultural movement to increase the quality of life and reduce speed in cities. Irregular urban growth, urban sprawl, loss of agricultural land, lack of proper infrastructure, spread of pollution and environmental destruction, rapid growth of urban population, which has practically distanced cities from the concept of sustainable development. And as a result, it has caused today's cities to distance themselves from the indicators that a peaceful city has. Therefore, the purpose of the current research is to investigate the role of cultural traditions on the sustainable development of Ardabil city with the approach of the peaceful city movement. As you can see, today the population of cities is increasing very rapidly and following that, city management is done to provide services and facilities to such a large number of people in such a way that people can achieve their goals and objectives faster.

Methodology

The collection method is applied in terms of purpose and descriptive-analytical in terms of research method. The data collection method was also based on library, field studies and questionnaire completion. The statistical population of the research consists of the citizens of Ardabil city (529,374 people), of which 383 people were estimated as the sample size based on Cochran's formula and were

distributed and completed by simple random sampling method in Ardabil city. A five-point Likert scale (1=very low, 2=low, 3=moderate, 4=high, 5=very high) was used to value the questions. In this regard, 6 indicators (infrastructure, local products, culture, hospitality, urban context, environment) were used in the form of 41 items. The validity of the content of the questionnaire questions has been confirmed by professors and experts, and to calculate the reliability of the questions, first, the questionnaire was implemented with a pre-test on a sample of 30 people, and then the reliability of the questionnaire was calculated using the Cronbach's alpha method, and the overall coefficient was 0.812. 0.0 was obtained, which shows the high level of reliability of the questionnaire. For data analysis, spss software and one-sample t test were used.

Conclusion

In order to investigate the role of cultural traditions on the sustainable development of cities with the approach of the peaceful city movement, a one-sample t-test has been used. In this test, a 5-point Likert scale was used and ranks 1 to 5 were assigned to the answers, 1 point indicates the lowest level of influence of the indicators and 5 points indicates the highest level of influence. In this way, the number 3 is considered as the theoretical average of the answers and the average obtained is compared with the number 3. Based on the results of the one-sample test, the average of the indicators except the hospitality index is below the average (3). This means that Ardabil city has an unfavorable situation in terms of Shahr Aram indicators. According to the value of t statistic which shows (99% significance level) in all indicators and that the error level in all indicators is less than 1%, it can be said that the claims made are significant at 99% level and approved. Placed. The findings of the research indicate that the average of the indicators was below the average level, so that except for the hospitality index, all the indicators were less than 3. Among the indicators studied, the lowest value is related to the environment and the highest value is related to the hospitality index. It should be noted that the environmental index had the most negative impact on the realization of Peaceful city.

Keywords

Cultural traditions; Sustainable Urban Development; Peaceful City Movement ;Ardabil